

QUAN HỆ ẤN ĐỘ - MỸ TRONG NHIỆM KỲ THỨ HAI CỦA TỔNG THỐNG DONALD TRUMP

India - US relations during President Donald Trump's second term

PHAN CAO NHẬT ANH*

Ngày nhận bài: 3/6/2025, ngày gửi phản biện: 28/6/2025, ngày duyệt đăng: 30/6/2025

Quan hệ Ấn Độ và Mỹ đã phát triển mạnh mẽ trong những năm gần đây, có ý nghĩa đặc biệt và phù hợp lợi ích chiến lược của hai quốc gia. Chính quyền Thủ tướng Narendra Modi bước vào nhiệm kỳ thứ ba, trong khi ông Donald Trump trở lại cầm quyền lần thứ hai mở ra cả cơ hội và thách thức đối với Ấn Độ. Bài viết nhận định rằng hoạt động thương mại song phương giữa Ấn Độ và Mỹ dự kiến sẽ tiếp tục được thúc đẩy trong những năm tới khi cả hai đang đàm phán một hiệp định thương mại toàn diện. Chính sách thuế quan của chính quyền Donald Trump đặt ra những thách thức đáng kể cho các nhà xuất khẩu Ấn Độ, khiến họ phải thực hiện các biện pháp thích ứng chiến lược.

Từ khóa: Ấn Độ, Donald Trump, Narendra Modi, quan hệ ngoại giao, thương mại.

India - US relations have been strengthened significantly in recent years, bearing special meaning and aligning with the strategic interests of the two countries. Prime Minister Narendra Modi's administration entered its third term, while Donald Trump's return to power for the second time opened up opportunities and challenges for India. The paper stated that bilateral trade between India and the US was expected to continue expanding in the coming years as both sides were negotiating a trade agreement. The Donald Trump administration's tariff policies posed major challenges for Indian exporters, requiring them to implement strategic adaptations.

Keywords: India, Donald Trump, Narendra Modi, diplomatic relations, trade.

Mở đầu

Quan hệ Ấn Độ - Mỹ không chỉ có ý nghĩa chiến lược đối với lợi ích của hai quốc gia mà còn đối với khu vực và thế giới. Với sự trở lại của Tổng thống Donald Trump, quan hệ Ấn - Mỹ đang chuyển sang một giai đoạn mới với nhiều điều chỉnh quan trọng. Nhiệm kỳ thứ hai của Tổng thống Trump mới bắt đầu khoảng 6 tháng, nhưng đã xuất

* Tiến sĩ, Viện Nghiên cứu Nam Á, Tây Á và Châu Phi; Email: pcnanh@hotmail.com

hiện một số điểm nhấn đáng chú ý trong quan hệ hai nước. Đó là mối quan hệ tốt đẹp giữa hai nhà lãnh đạo và đặc biệt là những chuyển động trong hợp tác kinh tế. Sau chuyến thăm Mỹ của Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi để gặp Tổng thống Donald Trump vào ngày 13 tháng 2 năm 2025, Hiệp định Thương mại song phương (BTA) giữa hai nước được công bố đã đánh dấu một bước ngoặt trong hợp tác kinh tế song phương. Tuy nhiên, chính sách thuế quan mang tính đối ứng của Mỹ cũng đặt ra cả cơ hội lẫn thách thức với Ấn Độ trong giai đoạn hiện nay. Việc phân tích các điểm nhấn này sẽ giúp nhìn nhận sâu hơn về động lực và định hướng mới trong quan hệ hai nước.

1. Lợi ích chiến lược

Chính sách đối ngoại của Ấn Độ đã được định hướng dựa trên một số nguyên tắc trong suốt chiều dài lịch sử, trong đó đáng chú ý là nguyên tắc không liên kết hay “Panchashila” (Năm nguyên tắc Chung sống Hoà bình) (Gupta và Shukla, 2009). Tuy nhiên, vào đầu thế kỷ 20 và 21, Ấn Độ đã chứng kiến những thay đổi trong các trụ cột nền tảng của chính sách đối ngoại. Sự thay đổi đầu tiên xuất phát từ quá trình chuyển đổi mô hình phát triển - từ định hướng xã hội chủ nghĩa sang tiếp nhận các yếu tố của chủ nghĩa tư bản hiện đại. Sự thay đổi thứ hai gắn với sự điều chỉnh trong chiến lược kinh tế quốc gia và việc thực hiện các cải cách kinh tế để ứng phó với những thách thức do toàn cầu hóa và sự xuất hiện của nền kinh tế toàn cầu đặt ra. Do đó, trọng tâm trong chính sách đối ngoại của Ấn Độ đã có sự dịch chuyển rõ nét từ các ưu tiên chính trị sang nhấn mạnh vai trò của kinh tế. Tại thời điểm này, mục tiêu hàng đầu của Ấn Độ là thu hút dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) và mở rộng khả năng tiếp cận các thị trường phát triển. Sự thay đổi thứ ba trong chính sách đối ngoại của Ấn Độ được thúc đẩy bởi khát vọng chuyển mình từ vai trò của một quốc gia lãnh đạo trong thế giới thứ ba thành một cường quốc toàn cầu, thông qua việc khai thác tiềm lực kinh tế như một công cụ khẳng định vị thế quốc tế. Ấn Độ đã chuyển hóa nguyên tắc không liên kết truyền thống thành nguyên tắc đối ngoại độc lập. Hiện tại, các nhà lãnh đạo Ấn Độ áp dụng cách tiếp cận thực dụng và tìm kiếm các giải pháp thực tế cho các thách thức về chính sách đối ngoại (Mohan, 2006).

Hiện nay, các cam kết của Ấn Độ với các quốc gia khác, bao gồm Mỹ, được xây dựng dựa trên những nguyên tắc truyền thống nói trên, khi nước này nỗ lực củng cố vị thế cường quốc toàn cầu bằng cách điều chỉnh lại các ưu tiên trong chính sách đối ngoại. Mối quan hệ giữa Ấn Độ và Mỹ có ý nghĩa đặc biệt, không chỉ đối với mục tiêu theo đuổi vị thế toàn cầu của Ấn Độ mà còn đối với việc định hình cán cân quyền lực tại các khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, Nam Á và Đông Nam Á.

Trước hết, Ấn Độ cần một nước Mỹ mạnh để duy trì một môi trường an ninh ổn định, hòa bình, thuận lợi cho phát triển, thậm chí có thể giúp Ấn Độ kiềm chế ảnh hưởng của Trung Quốc.

Thứ hai, uy tín của Mỹ tại các cơ chế khu vực, các diễn đàn đa phương quốc tế đóng vai trò không nhỏ trong việc hỗ trợ Ấn Độ phát triển và nâng cao vị thế, đặc biệt trong

bối cảnh nước này đang thúc đẩy cải tổ các thể chế đa phương. Việc Ấn Độ thắt chặt quan hệ với Mỹ cũng nhằm tìm kiếm sự hậu thuẫn trong mục tiêu dài hạn là trở thành Ủy viên thường trực Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc (NHK, 2023).

Thứ ba, những giá trị mà Mỹ và Ấn Độ cùng chia sẻ có sự tương đồng lớn hơn so với các khác biệt tồn tại. Đơn cử, hai nước có lập trường tương đồng trong thực thi chính sách “Hành động hướng Đông” và “Chính sách Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương”, cùng hướng đến mục tiêu tăng cường vị thế và ảnh hưởng quốc gia trong khu vực Nam Á và Đông Nam Á (Nguyễn Trần Xuân Sơn, 2020).

Cuối cùng, Ấn Độ là một trong những nước nhập khẩu vũ khí lớn trên thế giới và coi Mỹ là đối tác quốc phòng chiến lược. Quan trọng hơn, hợp tác trong lĩnh vực quốc phòng - an ninh được coi là thước đo then chốt phản ánh mức độ tin cậy và chiều sâu chiến lược trong quan hệ song phương.

Đối với Mỹ, Ấn Độ giữ vai trò then chốt trong chiến lược Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và mở rộng. *Thứ nhất*, về vị trí địa chính trị, Ấn Độ là quốc gia lớn nhất tại khu vực vành đai Ấn Độ Dương, đại diện cho khu vực này tham gia vào chiến lược Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương của Mỹ. Nằm trên tiểu lục địa Ấn Độ, vươn sâu vào Ấn Độ Dương, sở hữu hai quần đảo Andaman và Nicobar nằm trên tuyến đường biển huyết mạch kết nối Nam Á với Đông Nam Á, Ấn Độ có vị thế địa chiến lược gần như không thể thay thế, khiến nước này trở thành nhân tố không thể thiếu trong cấu trúc địa chính trị khu vực.

Thứ hai, Ấn Độ với quy mô dân số 1,4 tỷ người và có tốc độ tăng trưởng nhanh trong thập niên gần đây, đặc biệt đã vượt Anh, Pháp và Nhật Bản để trở thành nền kinh tế lớn thứ tư trên thế giới, Ấn Độ trở thành điểm đến đầu tư hấp dẫn đối với các nhà đầu tư nước ngoài, trong đó có Mỹ.

Thứ ba, Mỹ đánh giá cao vai trò quốc tế ngày càng gia tăng của Ấn Độ. Dù chưa phải là Ủy viên thường trực Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc, Ấn Độ vẫn có ảnh hưởng lớn tại Nam Á và khu vực châu Á - Thái Bình Dương thông qua sự đa dạng sắc tộc, tôn giáo và nhiều giá trị văn hóa riêng biệt.

2. Mối quan hệ Modi - Trump

Trong một thập kỷ qua, tần suất và mức độ sâu sắc trong các chuyến thăm, trao đổi cấp cao giữa chính quyền Modi với Mỹ đã tăng lên đáng kể. Trong nhiệm kỳ đầu của Tổng thống Donald Trump, mối quan hệ giữa Mỹ và Ấn Độ đã đạt đến một tầm vóc mới, được nâng cấp thành đối tác chiến lược toàn diện toàn cầu. Theo Đại sứ Ấn Độ tại Mỹ, Taranjit Singh Sandhu, mối quan hệ Ấn Độ - Mỹ trở thành nguồn lực chiến lược trong bối cảnh đại dịch toàn cầu, với việc hai nước hợp tác phát triển vắc-xin và đảm bảo an ninh khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, qua đó làm sâu sắc hơn quan hệ đối tác chiến lược song phương vào năm 2020. Hai quốc gia chia sẻ tầm nhìn chung về khu vực Ấn Độ

Dương - Thái Bình Dương, về hợp tác khu vực cũng như trong lĩnh vực quốc phòng và an ninh (Maçães 2019).

Thực tế, hai nhà lãnh đạo Modi và Trump có mối quan hệ cá nhân gắn bó tích cực, đóng vai trò xúc tác trong tiến trình ngoại giao song phương. Khi Thủ tướng Modi thăm Mỹ trong nhiệm kỳ đầu của Tổng thống Trump vào tháng 9 năm 2019, sự kiện mít tinh “Howdy Modi” đã thu hút khoảng 50.000 người Mỹ gốc Ấn. Đáp lại, vào tháng 2 năm 2020, khi Tổng thống Trump thăm Ấn Độ, Thủ tướng Modi tổ chức sự kiện “Namaste Trump” tại sân vận động cricket mới với sức chứa 100.000 người - một biểu tượng của mối quan hệ thân thiện cá nhân và ngoại giao công chúng giữa hai nhà lãnh đạo. Hai chính khách này chia sẻ một số đặc điểm chính trị tương đồng, từ việc ưu tiên mô hình ngoại giao thượng đỉnh theo đuổi chủ nghĩa dân tộc không che giấu, đến cách tiếp cận đối ngoại dựa trên lợi ích quốc gia. Theo quan điểm của Thủ tướng Modi, Tổng thống Trump là người mà ông có thể thiết lập mối quan hệ cá nhân hiệu quả trong trao đổi cấp cao.

Chính vì vậy, ngay sau khi ông Donald Trump đắc cử nhiệm kỳ hai vào cuối năm 2024, Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi thể hiện sự đón chào khi đăng một số bức ảnh trên trang X của ông những khoảnh khắc thân thiện của hai lãnh đạo. Những bức ảnh được kèm theo lời chúc mừng “chiến thắng mang tính lịch sử”, cùng lời chúc trực tiếp qua điện thoại, trong đó ông Modi gọi ông Trump là “bạn”. Ngược lại, Tổng thống Trump bày tỏ sự vui mừng và ca ngợi Ấn Độ và Modi là “tuyệt vời” và là “người bạn thực sự” (The Wire, 2024).

Sau khi nhậm chức, Tổng thống Trump đã bổ nhiệm giám đốc mới của Cục Điều tra Liên bang (FBI), đó là ông Kash Patel - một cộng sự thân tín, người Mỹ gốc Ấn Độ theo đạo Hindu, từng chỉ trích mạnh mẽ Bộ Tư pháp và FBI (NDTV, 2024). Đồng thời, Ông cũng ban hành sắc lệnh hành pháp tạm dừng việc thực thi Đạo luật chống tham nhũng ở nước ngoài (FCPA) (The Wire, 2025). Những động thái này có khả năng làm đình trệ tiến trình xử lý các vụ việc liên quan đến cựu quan chức RAW và doanh nhân Adani. Đối với chính quyền Modi, đây thực sự là điều có lợi, hay nói cách khác chính quyền Trump nhiệm kỳ hai đã phần nào tháo gỡ mâu thuẫn giữa Ấn Độ và Mỹ dưới thời Joe Biden.

Chính trong bối cảnh này, ngay đầu nhiệm kỳ hai, Tổng thống Trump đã chào đón Thủ tướng Modi tới Nhà Trắng vào ngày 13 tháng 2 năm 2025. Đây là chuyến thăm cấp cao diễn ra khá sớm, chỉ sau Thủ tướng Israel Benjamin Netanyahu, Thủ tướng Nhật Bản Shigeru Ishiba, và Quốc vương Abdullah của Jordan. Đây là dấu hiệu cho thấy Tổng thống Trump đang dành sự ưu tiên rõ rệt đối với chính quyền Modi.

3. Hợp tác kinh tế

Quan hệ Ấn Độ - Mỹ phát triển mạnh mẽ dựa trên các giá trị dân chủ chung và sự hội tụ lợi ích ngày càng tăng trong các vấn đề song phương, khu vực và toàn cầu. Hai nước duy trì nhiều cơ chế đối thoại cấp cao nhằm tăng cường hợp tác trong lĩnh vực kinh tế và thương mại, bao gồm Đối tác Kinh tế và Tài chính cấp Bộ trưởng và Diễn đàn Chính sách Thương mại cấp Bộ trưởng. Hai nước đã thiết lập Sáng kiến Đầu tư song

phương vào năm 2014, với trọng tâm là thúc đẩy FDI, đầu tư gián tiếp, phát triển thị trường vốn và huy động tài chính cho cơ sở hạ tầng. Mỹ là một trong những nguồn FDI lớn nhất tại Ấn Độ, với tổng vốn đầu tư đạt 48,2 tỷ USD trong giai đoạn từ năm 2000 đến năm 2021. Mối quan hệ thương mại và đầu tư sâu sắc này không chỉ củng cố quan hệ đối tác chiến lược, mà còn có khả năng định hình cấu trúc kinh tế mới nổi tại khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương (The Observer Research Foundation, 2022). Thương mại hàng hóa song phương đang ghi nhận quỹ đạo tăng trưởng tích cực hướng tới mục tiêu thương mại song phương đạt 500 tỷ USD. Hai bên mong muốn mở rộng hợp tác và tìm giải pháp tháo gỡ rào cản đối với dòng chảy hàng hóa và dịch vụ, đồng thời thúc đẩy hội nhập sâu hơn vào chuỗi cung ứng toàn cầu, từ đó tạo việc làm và mang lại sự thịnh vượng cho cả hai nền kinh tế. Văn phòng Đại diện Thương mại Mỹ (USTR) đã thông báo rằng Ấn Độ và WTO đồng thuận loại bỏ các mức thuế trả đũa do Ấn Độ áp đặt đối với các sản phẩm nông nghiệp của Mỹ - vốn là phản ứng trước các mức thuế bổ sung mà Mỹ áp đặt đối với các sản phẩm sắt và nhôm theo Mục 232 của Đạo luật Mở rộng Thương mại năm 1962. Thủ tướng Modi khẳng định: “Mỹ là đối tác thương mại lớn nhất của Ấn Độ và chúng tôi đã quyết định giải quyết các vấn đề thương mại tồn đọng để tạo ra một khởi đầu mới” (JETRO, 2023).

Hiện nay, Mỹ là đối tác thương mại lớn nhất của Ấn Độ trong năm thứ tư liên tiếp, với tổng kim ngạch thương mại hàng hóa song phương năm 2024 khoảng 129,2 USD. Xuất khẩu hàng hóa của Mỹ sang Ấn Độ vào năm 2024 là 41,8 tỷ USD, tăng 3,4% (1,4 tỷ USD) so với năm 2023. Ở chiều ngược lại, nhập khẩu hàng hóa của Mỹ từ Ấn Độ đạt 87,4 tỷ USD vào năm 2024, tăng 4,5% (3,7 tỷ USD) so với năm 2023. Thâm hụt thương mại hàng hóa của Mỹ với Ấn Độ là 45,7 tỷ USD vào năm 2024, tăng 5,4% (2,4 tỷ USD) so với năm 2023 (The office of United States Trade Representative, 2025).

Năm 2024, các mặt hàng xuất khẩu chính của Ấn Độ sang Mỹ bao gồm: công thức thuốc và sinh phẩm (8,1 tỷ USD), thiết bị viễn thông (6,5 tỷ USD), đá quý và bán quý (5,3 tỷ USD), sản phẩm dầu mỏ (4,1 tỷ USD), vàng và đồ trang sức kim loại quý khác (3,2 tỷ USD), hàng may mặc bằng cotton, bao gồm cả phụ kiện (2,8 tỷ USD) và các sản phẩm sắt thép (2,7 tỷ USD). Các mặt hàng nhập khẩu từ Mỹ vào Ấn Độ gồm: dầu thô (4,5 tỷ USD), sản phẩm dầu mỏ (3,6 tỷ USD), than đá và than cốc (3,4 tỷ USD), kim cương cắt và đánh bóng (2,6 tỷ USD), máy móc điện (1,4 tỷ USD), máy bay, tàu vũ trụ và linh kiện (1,3 tỷ USD) và vàng (1,3 tỷ USD) (NDTV, 2025).

Quan sát cơ cấu hàng hoá xuất - nhập khẩu có thể thấy đây không chỉ là quan hệ thương mại đơn thuần, mà là sự hợp tác chuỗi cung ứng chiến lược trong các lĩnh vực then chốt từ chất bán dẫn, trí tuệ nhân tạo đến dược phẩm. Đây là một mô hình hội nhập có mục tiêu, được định hình bởi lợi ích quốc gia và được củng cố bởi các động lực địa chính trị. Đối với Mỹ, điều này thể hiện nỗ lực đa dạng hóa chuỗi cung ứng, giảm mức độ phụ thuộc vào Trung Quốc, hướng tới các đối tác đáng tin cậy và có năng lực công nghiệp. Với Ấn Độ, đây là cơ hội để thúc đẩy công nghiệp hóa, tận dụng các đòn bẩy trong công nghệ chiến lược và tránh rơi vào thế phụ thuộc dù với Mỹ hay Trung Quốc.

Kết quả là một mô hình liên kết có chọn lọc, không phải sự lệ thuộc lẫn nhau, mà là cấu trúc thích ứng với một kỷ nguyên phân mảnh, không tái hiện chủ nghĩa tự do đa phương truyền thống để hướng đến một hình thức phục hồi có cấu trúc (Andrew Latham, 2025).

Trong cuộc gặp Trump - Modi đầu năm 2025, hai bên đã thảo luận về các vấn đề then chốt như quốc phòng, thương mại và đổi mới công nghệ, cùng nhiều nội dung ưu tiên khác. Hai nhà lãnh đạo đã khởi động một sáng kiến mới - Sáng kiến Mỹ - Ấn Độ thúc đẩy cơ hội hợp tác quốc phòng, thương mại và công nghệ (COMPACT) như một khung chiến lược cho thế kỷ 21. Kế hoạch này nhằm mục đích thúc đẩy hợp tác quốc phòng và sản xuất; tăng cường đổi mới song phương về trí tuệ nhân tạo và khoa học công nghệ; và cam kết tăng cường thương mại trong lĩnh vực dầu khí và năng lượng hạt nhân, bao gồm cả kế hoạch triển khai lò phản ứng mô-đun hạt nhân (SMR) do Mỹ thiết kế tại Ấn Độ. Trong bối cảnh chính quyền Trump thúc đẩy chương trình nghị sự thương mại có đi có lại, hai bên cũng đã thảo luận về giải pháp thu hẹp thâm hụt thương mại của Mỹ với Ấn Độ, hiện đang ở mức gần 46 tỷ USD, và khả năng giảm thuế nhập khẩu của Ấn Độ đối với hàng hóa của Mỹ (Council on Foreign Relations, 2025).

Hiệp định Thương mại song phương (BTA) giữa Ấn Độ và Mỹ được công bố ngay sau chuyến thăm của Thủ tướng Narendra Modi, đánh dấu một thời điểm quan trọng trong quan hệ thương mại giữa hai nước. Trong bối cảnh nhiệm kỳ thứ hai, Trump hạn chế ký kết các thỏa thuận thương mại song phương mới, nhất là với các quốc gia có thặng dư thương mại lớn với Mỹ. Trường hợp các nước láng giềng như Mỹ, Canada và Mexico là một ví dụ điển hình. Trong nhiệm kỳ đầu, chính quyền Trump đã hủy bỏ khuôn khổ Hiệp định Thương mại Tự do Bắc Mỹ (NAFTA) với Mexico và Canada và đàm phán một thỏa thuận Mỹ - Mexico - Canada (USMCA) mới theo các điều khoản có lợi hơn cho Mỹ. Vì vậy, việc chính quyền của Tổng thống Trump đồng ý thảo luận về một BTA với Ấn Độ là một tín hiệu tốt cho quan hệ thương mại Ấn Độ - Mỹ. Hoạt động thương mại song phương giữa Ấn Độ và Mỹ dự kiến sẽ tiếp tục được thúc đẩy trong những năm tới, khi cả hai đang nỗ lực đàm phán một hiệp định thương mại toàn diện. Mục tiêu dài hạn đưa kim ngạch thương mại song phương về hàng hóa và dịch vụ lên 500 tỷ USD vào năm 2030.

4. Chủ nghĩa bảo hộ của Mỹ

Trước khi bước vào nhiệm kỳ thứ hai, Tổng thống Trump đã thể hiện rõ ý định sử dụng thuế quan như một công cụ chiến lược trong chính sách đối ngoại nhằm thực hiện các cam kết tranh cử và gây sức ép thương mại với các đối tác. Trọng tâm của chính sách này là Trung Quốc, quốc gia bị coi là thách thức chiến lược lớn nhất của Mỹ. Ngày 3 tháng 4 năm 2025, Mỹ công bố một gói thuế quan toàn diện mới theo chính sách thương mại được điều chỉnh, tác động trực tiếp đến hoạt động xuất khẩu của nhiều quốc gia, trong đó có Ấn Độ. Theo đó, mức thuế cơ bản là 10% đối với tất cả hàng nhập khẩu, và mức thuế cao hơn đáng kể được áp dụng đối với các quốc gia có thặng dư thương mại lớn, khiến Ấn Độ phải đối mặt với mức thuế lên tới 26% đối với một số mặt hàng

chiến lược (Archana Rao, 2025). Chính sách này nhằm mục đích cắt giảm thâm hụt thương mại và thúc đẩy sản xuất trong nước của Mỹ. Tuy nhiên, trong một bước đi mang tính điều chỉnh chiến lược, Mỹ công bố lệnh tạm hoãn áp dụng các mức thuế bổ sung trong vòng 90 ngày, ngoại trừ Trung Quốc (bao gồm cả Hồng Kông và Ma Cao). Theo đó, chính quyền Trump áp mức thuế quan bổ sung đối với Trung Quốc đã tăng lên tổng cộng 145%, nhưng đối với Ấn Độ, mức thuế tạm thời được điều chỉnh về mức cơ bản 10% (Archana Rao, 2025), phù hợp với nguyên tắc có đi có lại trong thương mại. Khoảng thời gian tạm hoãn này tạo điều kiện để các quốc gia thương lượng về chính sách thuế quan với chính quyền Donald Trump.

Mặc dù vậy, nền kinh tế toàn cầu và thị trường tài chính quốc tế chịu tác động rõ rệt từ chính sách thuế quan của chính quyền Trump - người tự nhận mình là “Người đàn ông áp thuế”. Ông cho rằng thâm hụt thương mại và sự suy yếu công nghiệp trong nước là “tình trạng khẩn cấp quốc gia”, và đã viện dẫn Đạo luật Quyền hạn Kinh tế Khẩn cấp Quốc tế (IEEPA) năm 1977 để ban hành các biện pháp thuế quan sâu rộng (Archana Rao, 2025). Việc áp dụng thuế quan có đi có lại không chỉ dựa trên sự chênh lệch thuế giữa Mỹ và các đối tác, mà còn xét đến các rào cản phi thuế quan, do đó nội dung các biện pháp này là tâm điểm tranh cãi trong các cuộc đàm phán song phương.

Ngoài ra, trong nhiệm kỳ đầu tiên của Tổng thống Trump, Mỹ và Ấn Độ đều đã từng tăng thuế quan và đệ đơn kiện lên WTO vì các biện pháp áp thuế trả đũa. Xét trong bối cảnh thâm hụt thương mại của Mỹ với Ấn Độ, một trong những yếu tố dẫn đến xung đột thương mại Mỹ - Ấn Độ vẫn tiếp diễn, các dấu hiệu xung đột thương mại Mỹ - Ấn có thể tiếp tục tái hiện, nhất là khi các chính sách thuế quan mới được triển khai mạnh mẽ trong nhiệm kỳ thứ hai của Tổng thống Trump.

Cho đến thời điểm hiện tại, các tác động toàn diện của chính sách thuế quan của chính quyền Trump đối với nền kinh tế Ấn Độ vẫn chưa được đánh giá một cách đầy đủ. Tuy nhiên, có thể nhận định rằng các biện pháp này sẽ ảnh hưởng không nhỏ đến cấu trúc thương mại và định hướng quan hệ kinh tế song phương giữa hai nước trong thời gian tới.

Hạn chế xuất khẩu của Ấn Độ

Mỹ hiện là đối tác thương mại lớn nhất của Ấn Độ, chiếm khoảng 18% tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa, 6,22% kim ngạch nhập khẩu và 10,73% trong tổng giá trị thương mại song phương của Ấn Độ. Trong khi, thị phần của Trung Quốc chỉ chiếm khoảng 4% kim ngạch xuất khẩu và 15% kim ngạch nhập khẩu (Riya R Alex, 2025). Trong nhiều năm qua, Ấn Độ liên tục duy trì thặng dư trong thương mại hàng hóa với Mỹ. Riêng trong năm tài chính 2023 - 2024, tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Ấn Độ sang Mỹ đạt khoảng 77 tỷ USD, với những đóng góp chính tập trung chủ yếu vào ba nhóm ngành chính: Ngọc trai, đá quý và đồ trang sức: 9,9 tỷ USD; Dược phẩm: 8 tỷ USD; Hóa dầu: 4 tỷ USD (Archana Rao, 2025).

Việc áp dụng các mức thuế quan mới có thể tác động đến các ngành công nghiệp bao gồm nông nghiệp, điện tử, dược phẩm, thiết bị y tế và máy móc. Sáng kiến Nghiên cứu Thương mại Toàn cầu (GTRI) báo cáo rằng xuất khẩu cá, thịt và hải sản của Ấn Độ (2,58 tỷ USD vào năm 2024) nhiều khả năng chịu mức thuế tăng 27,83%, trong khi xuất khẩu thực phẩm chế biến, đường và ca cao (1,03 tỷ USD) có thể phải đối mặt với gánh nặng thuế quan là 24,99%. Cơ cấu thuế quan do Mỹ áp dụng đối với hàng hóa của Ấn Độ khác nhau giữa các ngành, với một số lĩnh vực phải đối mặt với thuế nhập khẩu cao đáng kể. Ví dụ, xuất khẩu sữa của Ấn Độ phải chịu thuế nhập khẩu ở mức cao vượt trội. Ví dụ, xuất khẩu sữa của Ấn Độ chịu mức thuế rất cao, với bơ sữa và các sản phẩm sữa lên men bị đánh thuế 56,46% và sữa bột là 30,84%. Các danh mục khác chịu ảnh hưởng bao gồm hàng tây (25,54%), hàng may mặc (lên đến 28,2%) và giày dép (dao động từ 20,8 đến 29,51%). Trong khi đó, hàng công nghiệp như sắt, thép và các bộ phận máy móc phải đối mặt với mức thuế từ 5% đến 12,5%. Những rào cản thuế quan này đặt ra thách thức đáng kể cho các nhà xuất khẩu Ấn Độ, khiến họ khó cạnh tranh trên thị trường Mỹ (Archana Rao, 2025).

Cơ hội để Ấn Độ thay đổi

Nhìn từ khía cạnh tích cực, có thể thấy, đây là cơ hội để thúc đẩy năng suất và đổi mới trong sản xuất của Ấn Độ nhằm tăng khả năng cạnh tranh toàn cầu. Chính sách thuế quan của chính quyền Trump có thể là chất xúc tác cho điều này. Ấn Độ đã rút khỏi Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực (RCEP) do lo ngại về làn sóng sản phẩm nông nghiệp giá rẻ từ Trung Quốc, trong bối cảnh nền kinh tế của Ấn Độ vẫn tập trung vào thị trường nội địa nên phần lớn doanh nghiệp không phải đối mặt với sự cạnh tranh khốc liệt từ nước ngoài, ngoại trừ trong một số lĩnh vực như công nghệ thông tin. Trong những năm gần đây, chính quyền Modi đã củng cố lập trường “đất nước là trên hết” và có động thái tăng thuế quan, nhưng với sự tái xuất của ông Trump, chính quyền này buộc phải có những điều chỉnh đáng kể. Đối với ngành công nghiệp Ấn Độ, điều này cũng đồng nghĩa với việc kết thúc giai đoạn được bảo vệ bằng hàng rào thuế quan cao.

Ngoài ra, Ấn Độ có những lợi thế nhất định trong tương quan với các quốc gia khác. Trước hết là lợi thế về chi phí do thuế quan thấp hơn so với nhiều đối thủ cạnh tranh. Mức thuế 26% của Ấn Độ thấp hơn đáng kể so với 54% của Trung Quốc và 32% của Đài Loan. Đối với các nhà nhập khẩu Mỹ, điều này có nghĩa là chi phí nhập khẩu hàng hóa từ Ấn Độ thấp hơn so với các đối thủ cạnh tranh trong khu vực. So với mức 20% của EU, mức thuế 26% (Archana Rao, 2025) của Ấn Độ cao hơn một chút, nhưng khoảng cách không đáng kể và chi phí lao động và sản xuất thấp hơn của Ấn Độ có thể bù đắp cho sự chênh lệch thuế quan này.

Thứ hai là, sự đa dạng hóa chuỗi cung ứng ngoài Trung Quốc. Mức thuế cao đối với Trung Quốc phù hợp với chiến lược lớn hơn của Mỹ nhằm tách khỏi chuỗi cung ứng của Trung Quốc. Trong bối cảnh đó, Ấn Độ với cơ sở sản xuất đang phát triển và lực lượng lao động nổi tiếng Anh là một lựa chọn thay thế tự nhiên. Các ngành như điện tử (noi

Apple đã chuyển một số hoạt động sản xuất iPhone sang Ấn Độ) và dệt may có thể chứng kiến sự quan tâm ngày càng gia tăng từ phía các nhà nhập khẩu Mỹ.

Thứ ba là, Ấn Độ có lợi thế cạnh tranh trực tiếp so với các nhà sản xuất châu Á khác như Đài Loan và Việt Nam. Ấn Độ có khả năng giành thị phần trong các ngành thâm dụng lao động như may mặc và lắp ráp điện tử, nơi Việt Nam và Đài Loan vốn có thế mạnh (Archana Rao, 2025). Bên cạnh đó, Ấn Độ chủ động thu hút các doanh nghiệp Mỹ thông qua các sáng kiến như cắt giảm thuế đối với các mặt hàng như xe máy Harley-Davidson (được ghi nhận vào đầu năm 2025) báo hiệu sự cởi mở và linh hoạt trong chính sách thương mại. Ngoài ra, ngành dược phẩm của nước này vốn đã là một trong những nhà cung cấp lớn nhất cho thị trường Mỹ, tiếp tục được hưởng lợi từ các chính sách miễn thuế trong một số trường hợp, qua đó củng cố thêm năng lực cạnh tranh.

Cuối cùng là khả năng mở rộng và quy mô thị trường. Lực lượng lao động có tay nghề cao kết hợp với các ưu đãi từ chính phủ đang hỗ trợ mạnh mẽ cho tăng trưởng sản xuất của Ấn Độ. Mặc dù không thể so sánh với quy mô của Trung Quốc, nhưng Ấn Độ nổi lên như một giải pháp thay thế khả thi đối với các công ty Mỹ đang tìm cách giảm thiểu rủi ro thương mại thuế quan ở những thị trường khác.

Kết luận

Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi hiện đang ở nhiệm kỳ thứ ba và sự trở lại của Tổng thống Donald Trump mở ra một giai đoạn mới trong quan hệ hai nước. Hợp tác thương mại của Ấn Độ và Mỹ đang chuyển đổi theo hướng ổn định và có chiều sâu, được đánh dấu bằng việc tăng cường kết nối kinh tế, trong đó Mỹ trở thành đối tác thương mại lớn nhất của Ấn Độ, góp phần thúc đẩy tăng trưởng xuất khẩu và mở rộng thặng dư thương mại. Việc chính quyền Tổng thống Donald Trump áp thuế đối với các quốc gia thặng dư thương mại với Mỹ, trong đó có Ấn Độ có thể tác động đến hoạt động xuất khẩu của nước này, song cũng có thể là cơ hội thúc đẩy cải cách và tăng cường năng lực cạnh tranh toàn cầu.

Tài liệu tham khảo

1. Nguyễn Trần Xuân Sơn (2020). *Quan hệ đối tác Mỹ-Ấn Độ: Hướng tới sự đồng thuận chiến lược*. https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/tin-binh-luan/-/asset_publisher/DLIYi5AJyFzY/content/quan-he-doi-tac-my-an-do-huong-toi-su-dong-thuan-chien-luoc. Ngày truy cập 26/5/2025.
2. Andrew Latham (2025). *The U.S.-India Relationship Is Built on Interests, Not Illusions*. https://www.realcleardefense.com/articles/2025/05/09/the_us-india_relationship_is_built_on_interests_not_illusions_1109196.html. Ngày truy cập 26/5/2025.
3. Archana Rao (2025). *US Hikes Tariff on Indian Imports to 26%: All You Need to Know*, <https://www.india-briefing.com/news/us-imposes-26-tariff-on-india-36763.html/>. Ngày truy cập 2/6/2025.

4. Council on Foreign Relations (2025). *U.S.-India Relations*. <https://www.cfr.org/timeline/us-india-relations>. Ngày truy cập 2/6/2025.
5. Ganesh Rao (2025). *CNBC's Inside India newsletter: How much leverage does India have in trade talks with the U.S.?*. <https://www.cnbc.com/2025/04/10/trump-tariff-trade-war-china-india-vietnam-impact.html>. Ngày truy cập 15/5/2025.
6. Gupta K.R. and Shukla V. (2009). *Foreign Policy of India*. New Delhi: Atlantic Publishers and Distributors (P) Ltd. 576 p.
7. India Brand Equity Foundation (2025). *US Trade*. <https://www.ibef.org/indian-exports/india-us-trade>. Ngày truy cập 2/6/2025.
8. Maçães B. (2019). *Belt and Road: A Chinese World Order*. London: Hurst & Co Publishers Ltd. 288 p.
9. Mohan C.R. (2006). *India's New Foreign Policy Strategy*. <http://carnegieendowment.org/files/Mohan.pdf>. Ngày truy cập 15/5/2025.
10. NDTV (2024). *Who Is Indian-American Kash Patel, Donald Trump's Pick To Head FBI*. <https://www.ndtv.com/world-news/who-is-indian-american-kash-patel-donald-trumps-pick-to-head-fbi-7144825>. Ngày truy cập 10/5/2025.
11. Riya R Alex (2025). *50 countries including India plan to lower duties in response to Donald Trump's reciprocal tariffs, claims US Trade Rep*. <https://www.livemint.com/economy/50-countries-including-india-plan-to-lower-duties-in-response-to-donald-trumps-reciprocal-tariffs-claims-us-trade-rep-11744162826154.html>. Ngày truy cập 2/6/2025.
12. Shivangi Acharya and Manoj Kumar (2025). *India seeks quick US trade deal as Trump tariffs paused*. <https://www.reuters.com/world/india-eyes-quick-trade-deal-with-us-amid-tariff-pause-official-says-2025-04-10/>. Ngày truy cập 2/6/2025.
13. Toru Ito (2025). *From Biden to Trump 2.0 - Expectations and concerns for the Modi administration in India*. https://www.spf.org/iina/en/articles/toru_ito_09.html. Ngày truy cập 2/6/2025.
14. The Observer Research Foundation (2022). *India-U.S. Relations: Priorities in the Next Decade*. <https://www.heritage.org/asia/commentary/india-us-relations-priorities-the-next-decade>. Ngày truy cập 2/6/2025.
15. The Wire (2025). *Foreign Corruption Law That Trump Has Paused Was Invoked in Adani Bribery Indictment*. <https://thewire.in/world/trump-paused-fcpa-adani-bribery-indictment>. Ngày truy cập 2/6/2025.
16. The Wire (2024). *Modi Congratulates Trump For 'Spectacular Victory'; Trump Calls Modi, India 'Magnificent'*. <https://thewire.in/diplomacy/in-conversation-modi-congratulates-trump-spectacular-victory>. Ngày truy cập 2/6/2025.

17. The office of United States Trade Representative (2025). *India*. [https://ustr.gov/countries-regions/south-central-asia/india#:~:text=India%20Trade%20Summary,\(%241.4%20billion\)%20from%202023](https://ustr.gov/countries-regions/south-central-asia/india#:~:text=India%20Trade%20Summary,(%241.4%20billion)%20from%202023). Ngày truy cập 2/6/2025.

18. Vivek Mishra (2025). *India-US trade deal: Strategic concessions and economic growth*. <https://www.orfonline.org/expert-speak/india-us-trade-deal-strategic-concessions-and-economic-growth>. Ngày truy cập 2/6/2025.

19. Washingtonpost (2024). *U.S. charges former Indian spy linked to murder plot in New York*. <https://www.washingtonpost.com/national-security/2024/10/17/india-assassination-plot-doj-charges/>. Ngày truy cập 2/6/2025.

20. JETRO (2023). *米印首脳会談、重要・新興技術分野含む協力促進を確認 (Thượng đỉnh Mỹ-Ấn xác nhận thúc đẩy hợp tác, bao gồm các lĩnh vực công nghệ chính và mới nổi)*. <https://www.jetro.go.jp/biznews/2023/06/f5479408145dac33.html>. Ngày truy cập 26/5/2025.

21. Nihkei Shinbun (2024). *米当局、インド財閥アダニ氏を起訴 活況IPOに冷や水を (Chính quyền Hoa Kỳ truy tố tập đoàn Ấn Độ Adani, làm giảm đà bùng nổ của các đợt IPO)*. <https://www.nikkei.com/article/DGXZQOGN2108C0R21C24A1000000/>. Ngày truy cập 2/6/2025.

22. NHK (2023). *アメリカとインド 首脳会談へ 両国のねらい 思惑は？ (Mục đích và ý định của Mỹ và Ấn Độ đối với hội nghị thượng đỉnh)*. <https://www3.nhk.or.jp/news/html/20230622/k10014106291000.html>. Ngày truy cập 2/6/2025.

23. Shotaro Kumagai (2025). *第二次トランプ政権下の米印経済関係 (Quan hệ kinh tế Mỹ-Ấn dưới thời chính quyền Trump lần hai)*. <https://www.jri.co.jp/page.jsp?id=109954>. Ngày truy cập 2/6/2025.